

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងការបរទេស
និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានរបស់
ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ (កបទ.សអ) នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានរំខានដោយ និងសូមច្រានចោលការចេញផ្សាយព័ត៌មានរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសចំនួនបីរូប កាលពីថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០២០ ក្រោមហេតុផលនយោបាយនិងមានបំណងបំភ័ន្តសាធារណជន អំពីដំណើរការសវនាការលើជនជាប់ចោទ លោក កឹម សុខា។

ដូចពេលកន្លងមកដែរ កបទ.សអ សូមសម្តែងនូវការសោកស្តាយជាពន់ពេកចំពោះការ ប្រព្រឹត្តិមិនស្របតាមវិជ្ជាជីវៈរបស់អ្នកជំនាញខាងលើ ដែលមិនមែនជាមន្ត្រីអង្គការសហប្រជាជាតិ និង គ្រាន់តែបំពេញការងារក្នុងឋានៈផ្ទាល់ខ្លួន ប៉ុន្តែតាំងខ្លួនជាចៅក្រមនៅក្នុងកិច្ចការតុលាការនិងផ្ទៃក្នុង របស់រដ្ឋអធិបតេយ្យមួយ។ កបទ.សអ សូមរំលឹកអ្នកជំនាញទាំងនោះថា នៅប្រទេសកម្ពុជា ក៏ដូចសង្គម ប្រជាធិបតេយ្យដទៃទៀត បុគ្គលបំពានច្បាប់ត្រូវរងការចោទប្រកាន់និងកាត់ទោស ដោយឈរលើមូល ដ្ឋាននៃបទល្មើសដែលបានប្រព្រឹត្ត និងមិនផ្អែកលើឋានៈនយោបាយឡើយ។ ឋានៈជាអ្នកនយោបាយ មិន ជាស្ថិតនៅក្រោមស្លាកបក្សប្រឆាំងឬអត់ ពុំបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យបុគ្គលនោះធ្វើសកម្មភាពដោយនិទណ្ឌភាពទេ។ ហេតុផលបុគ្គលឬនយោបាយមិនអាចប្រើប្រាស់ជាទង្វើករណីសម្រាប់ការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសឡើយ។ បទ ចោទលើ លោក កឹម សុខា មានចែងយ៉ាងច្បាស់នៅក្នុងមាត្រា ៤៤៣ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌរបស់កម្ពុជា ហើយវិធានការច្បាប់ចំពោះគាត់នាពេលកន្លងមក បានត្រូវអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ពាក់ព័ន្ធរបស់ប្រទេស រួមទាំងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ។

ការនិយាយយោងរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសទៅនឹងទស្សនៈរបស់ "ក្រុមការងារស្តីពីការឃុំ ខ្លួនតាមអំពើចិត្ត" (ហៅកាត់ថា "ក្រុមការងារ") ដែលជាបណ្តុំបុគ្គលប្រាំរូបរួមគ្នា មិនត្រឹមតែពុំមាន សំអាងត្រឹមត្រូវ ហើយថែមទាំងបង្កអោយមានការភ័ន្តច្រឡំទៀត។ បុគ្គលទាំងប្រាំរូបពុំមែនជាមន្ត្រីអង្គការ សហប្រជាជាតិ គ្រាន់តែបំពេញការងារក្នុងឋានៈផ្ទាល់ខ្លួន ដែលពុំមានការយល់ដឹងជាក់ស្តែងស្តីពី ស្ថានភាពច្បាប់និងនយោបាយរបស់ប្រទេសកម្ពុជា។ ទស្សនៈឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ "ក្រុមការងារ" នេះ ពុំមានទម្ងន់អ្វីទាល់តែសោះ រាប់ទាំងទម្ងន់ផ្លូវច្បាប់ មកលើរដ្ឋអធិបតេយ្យមួយ ហើយកបទ.សអ សូម បដិសេធចំពោះសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ "ក្រុមការងារ" នេះ ដែលពុំបានគោរពតាមរបៀបប្រព្រឹត្តិការងារ ត្រឹមត្រូវ។

ការចោទប្រកាន់ថា លោក កឹម សុខា ត្រូវបានឃុំខ្លួនលើសរយៈពេលកំណត់ដោយច្បាប់ គឺជា ការបំផ្លើស និងបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីការយល់ដឹងនៅមានកម្រិត ឬពុំមានឆន្ទៈចង់យល់អំពីនីតិវិធី តុលាការរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ពីសំណាក់អ្នកជំនាញទាំងនោះ។ ការពិតគឺថា លោក កឹម សុខា បានត្រូវ ដោះលែងកាលពីថ្ងៃទី០៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ក្រោមការត្រួតពិនិត្យផ្លូវតុលាការ ដោយមានលក្ខខណ្ឌ ជាក់លាក់។ នេះមានន័យថា គាត់ពុំស្ថិតក្រោមរបបនៃការឃុំខ្លួនមុនសវនាការ ដែលមានរយៈពេល អតិបរមា១៨ខែនោះឡើយ។ លោក កឹម សុខា ពុំស្ថិតក្នុងការឃុំឃាំងក្នុងផ្ទះទេ។ កបទ.សអ សូមរំលឹកអ្នក ជំនាញអោយប្រើប្រាស់វាក្យសព្ទច្បាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់ខ្លួន ប្រសិនបើពុំ មានបំណងធ្វើឱ្យសាធារណជនយល់ខុសនិងភ័ន្តច្រឡំ។ ដោយស្ថិតនៅជាជនជាប់ចោទនៅឡើយ លោក កឹម សុខា ពុំអាចធ្វើដំណើរចាកចេញពីព្រំដែនកម្ពុជា ហើយមិនត្រូវចូលរួមក្នុងសកម្មភាព នយោបាយណាមួយទេ។

ការចោទប្រកាន់របស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសខាងលើអំពីកង្វះការចូលរួមជាសាធារណៈនៅ ក្នុងបន្ទប់សវនាការ បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា ការវាយតម្លៃរបស់អ្នកជំនាញទាំងនោះអំពីកម្ពុជាបានផ្អែក លើតែប្រភពព័ត៌មានពុំបានផ្ទៀងផ្ទាត់និងមិនអាចទុកចិត្តបាន។ នៅគ្រប់ប្រទេសប្រជាធិបតេយ្យទាំងអស់ ការសម្រេចអោយចូលទៅក្នុងបន្ទប់សវនាការតែងតែជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់តុលាការ ដោយពិចារណាលើ ទំហំជាក់ស្តែងនៃបន្ទប់សវនាការ សណ្តាប់ធ្នាប់ និងការប្រព្រឹត្តិទៅនៃការជំនះជម្រះ។ មានតំណាង អង្គទូតជាច្រើនចូលរួម ហើយពុំមានកៅអីនៅសល់ទំនេរទុកចោលទេ។ កបទ.សអ យល់ថា ការលើក ឡើងរបស់អ្នករាយការណ៍ពិសេសថា កង្វះខាតការចូលរួមជាសាធារណៈនៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ មានន័យ ស្មើនឹងកង្វះយុត្តិធម៌ គឺជាការចំអកលើបទដ្ឋាននៃវិជ្ជាជីវៈច្បាប់និងតុលាការទាំងស្រុង។

ជាចុងក្រោយ ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ទទួលបានដល់អ្នករាយការណ៍ ពិសេសទាំងអស់ គោរពឱ្យបានខ្ជាប់ខ្ជួននូវ "ក្រមប្រតិបត្តិសម្រាប់តំណាងអាណត្តិនៃនីតិវិធីពិសេស របស់ក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្ស" នៅពេលបំពេញមុខងារខ្លួន រួមទាំងការចេញសេចក្តីថ្លែងការណ៍សាធារណៈ ដែលអាចត្រូវបកស្រាយថា ជាការជ្រៀតជ្រែកក្នុងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌កម្ពុជា។ ៖

ថ្ងៃសុក្រ ៨ រោច ខែបុស្ស ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស. ២៥៦៣
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែមករា ឆ្នាំ ២០២០

Handwritten signature in blue ink.